شماره ۱۸۲ ایکنجی دوره

۵شنبه ۵ اردیبهشت ۱۳۲۵

آذربایجان

مدیر :
فتحی خشگنابی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه	ایللیك	۱۲۰	ریال
۶	آیده	۶۵	«
۳	«	۳۵	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن اورغانیدر

بیز ملی بیر معارف یاراتمالییق

خلقیمیزین اندیبه کیمی عمومی و صحیح بیر فرهنگدن محروم اولدا لاری بیزی مترقی و مدنی ئولکه‌لردن گئری‌ده قویمیشدر.

کئچمیش معارفین، نسلیمیزین سالم فکرلرینی مسموم ایتمکدن غیری هیچ بیر هدفی یوخیدی، مدرسه‌لرده تدریس اولینان کتابلار تمامیله بیرساله فایده‌سیز و اندیکی دنیاده حیاته اویغون اولمایان مطالبلردن عبارت‌ایدی.

بو فرهنگین مقصدی بوایدی که ایران ملتینی تمامیله مدنیت‌دن، دوشونجه‌دن گئری قویوب واستعمارچی لار ایچون مساعد زمینه‌لر یاراتسین.

اوندان علاوه بو ناقص فرهنك فقط بیر معدود عده‌نین انحصاریندا اولدیغی ایچون ملتین اکثریتی سواد و علمدن محروم اولموشدرلار.

معارف‌ده اولان بوغلط طرز تعلیمین نتیجه‌سینده ایدی که بیر عده خائن ئوز حاکملرین ملته تحمیل ایدیب و خلقین ملی حقوقلارین و اجتماعی وظیفه‌لرین عکسینه آولاراق اونلارا دوشوندیریردی.

بو معارف تمامیله استعماری بیر معارف اولدیغیندان علاوه آذربایجانین شرائطی ایله اصلا تطبیق اولا بیلمزدی،

طهرانین مرتجع حاکمه طبقه‌سی آذربایجانی ئوز ملی خصوصیتلریندن، دیلیندن محروم ایتمکله پان‌فارسیزم توره‌دیب ئوز حاکمیتلرینین اساسلارین محکم ایتمك ایسته‌بیردیلر.

آذربایجانین فرهنگی ایله اویری نقطه‌لرین فرهنگینده هیچ بیر فرق یوخ ایدی. یعنی ۵ میلیون خلقین دیلین توقیف ایدیب اونلارا ئوز آنا دیللری ایله دانیشماغا اجازه ورمیردیلر.

بو ارتجاعی تحمیللر خلقمیزی ئوز ملی نبوغ و تکامللریندن دالی قویدی. آذربایجان خلقی دیر ادبی فقر شرائطینده قالیب ئوز ملی استعدادین اوتوزدی.

بیز تاسفله گوردیك که فارس شوونیستلرینین مسموم تبلیغاتلاری اثرینده آذربایجانین جوانلاری ئوز آنا دیللرین اونودوب ئوزگه دیللر ایله دانیشیب یازیردیلار.

بو وضعیت گئنیشلنمکده ایدی، بوجورلیکله آذربایجانین حقوقین پایمال ایدن عنصرلر بویوك بیر موفقیت اله گتیرمیشدرلر،

آذربایجان دموکرات فرقه‌سی وجوده گلدیکدن صونرا آذربایجان خلقینین بو مقدس ایده آلین حیاته کئچریب و ئوز امکانی‌جا بو بارده بویوك نائیلتلر الده ایتمیشدر.

اما یئنه‌ده دیمك لازمدر که بیز ایندی آذربایجان ادبیاتی جهتدن بویوك بیر نقرده ایك، بوفقری آرادان قالدیرماق ایچون بوتون ضیالیلاریمیزین فعالیتلری و کمکلری طلب اولونور.

ملی حکومتمیز تئزلیکله بو نقصلری آرادان قالدیریب ومعارفی بوتون خلقین اختیاریندا قویاجاقدر.

معارفین، ملتمیزین مدنی انکشافی اوغروندا اونادیغی بویوك رولی ملی حکومتمیز نظره آلاراق معارف وزارتی ایچون کافی قدرده بودجه تعیین ایتمیشدر. بو اودیمکدر که داها معارف بیرعده نین انحصاریندا اولمایب و خلقیمیزه معارفدن استفاده ایتمك ایچون آسان شرطلر یاراناجاقدر.

ملی حکومت خلقین ئوز حکومتی و دولتی اولدیغی ایچون معارفی دموکراسی اصوللار ایله تطبیق ایدیب و ملی آرمانلاریمیزین اساسی اوزه‌رینده اونو حیاته کئچیریر، شبهه‌سیز ینی وجوده گلمیش معارفیمیز قاباخکی معارفدن تمامیله ده گیشیك‌در، بو معارفده آذربایجان خلقینین خصوصیتلری نظرده دوتولماقلا برابر ایندیکی دنیایه، یعنی ماشینیزم عصرینه اویغون اولان شرطلر حیاته کئچه‌جکدر.

بیز، معارف وزارتینین آذربایجان دیلینده تهیه‌ایتدیگی درس کتابلارینین تئزلیکله نشرایتمگینی گوزله‌ییریك.

اوندان علاوه بوتون یازیچیلاریمیز، شاعرلریمیز بورواماداان فعالیت‌ایدیب و آذربایجان ادبیاتینین گنیشلنمه‌سی اوغروندا سریع قدملر گوتورملیدرلر.

بیله‌لیکله اوزون ایللر بویی ئوزگه‌لرین آرادان آپاردیقلاری شیرین آنا دیلیمیز تئزلیکله بویوك بیر انکشافه نائل اولوب وخلقیمز ئوز ادبیاتیمزده اولان ترانه‌لرین ترنمی آلتندا یاشیاجاقدر...

(فولقلور)
یا خلق ادبیاتی

چوخ قدیم زمانلاردان بری، نسلدن ـ نسله، آغیزدان ـ آغیزا انتقال ایدیب بوگونه قدر جوشقون چایلار کیمی آخماسیندا دوام ایده‌رك بیزلره یادگار قالان شاعرلر و متفکرلریمیزین الهام منبعی اولان او درین معنی‌لی آتا ـ بابا مثل‌لری ملی افسانه‌لر، قهرمانلیق داستانلاری، بیاتی‌لار، ماهنی لار، ناغیل‌لار، قوشمالار، حکیمانه سوزلر و یاخود آنالاریمیزین شیرین دیلیله سویله‌دیکری لایلای قوشمالاری، عصرلر بویی گوربلن آجی و یا شیرین تجربه‌لر نتیجه‌سینده الده گلمیش حقیقت چیچکلری درلر. اونلارین مجموعی آوروپا دیللرینده (فولقلور) و بیزیم دیلیمیزده‌ایسه (خلق ادبیاتی) آدلانیر.

بوتون قدیم ملتلرین ئوزلرینه مخصوص اولاراق آز یا چوخ فولقلوری واردر. خلق ادبیاتی، بیر ملتین قدیملیگینین و اونون اصالتینین ثبوتی ایچون، ان اساسلی دلیل حساب اولونوب، محکم و بیخیلماز بیر آبدیه یه بنزه‌ر. آذربایجان ملتینین (فولقلوری) چوخ وسعتلی و زنگیندر. بیز آذربایجانلیلارین چوخ قدیم و اصیل بیر ملت اولدیغیمیزین گونش کیمی نورانی و آیدین علامتلریندن و باعث افتخار یمیز اولان ملی عنعنه‌لریمیزدن بیریسی‌ده فولقلوریمزین زنگینلیگی‌در.

دنیا دوردوقجا آنا دیلیمیز کیمی ابدی اولاراق او، بیزدن و بیز اوندان آیریلا بیلمه‌ریك.

بیر خلقین وطنینی، مالینی، دولتینی، خلاصه تمام وار، یوخینی و حتی کتابلارینی یاندیریب تارـ یخینی ده الیندن آلیب اسارتده ساخلاماق اولار، اما اونون آنا دیلینی و (فولقلور) ینی الیندن آلماق دنیزلری قوروتماق قدر محالدر.

بقیه‌سی ۴نجی صحیفه‌ده

حربی تعلیمی

دریندن اوگرنمك غالب گلمك دیمکدر !

فرقه میزبزه‌رکزی کمیته‌سینین فرقه عضولرینین حربیلشمه‌سی حقینده‌کی تاریخی چاغیریشیندان هله بیر او قدر کئچمه میشدر. بو تاریخی چاغرش بوتون فرقه عضولریمیز طرفیندن استقبال اولوندی.

بوتون فرقه عضولرینین بیر نفر کیمی فرقه‌میزین تاریخی‌چاغیـ ریشینا قوشولمالاری فرقه نظام انتظامیمیزین محکم لیگینی و فرقه عضولریمیزین، ملی مختاریتمیزه بالدیکلاری جوشقون علاقه‌نی بیر داها ثبوت ایتدی.

ایندی هرگون یوزلرله فرقه عضولری بیوك ذوق و هوسله ملی میدانا گیده‌رك حربی‌تعلیم آلماق ایچون دقته شایان جان قشانلیقلار گوستریرلر.

مشاهده اولدوغوم بیر مشغله حقینده یازماغی ئوزیمه ملی شرف بیلیرم.

یکشنبه گونی اردیبهشت آیینین بریدیر: دان‌یری سوکولور.

همیشه سکوته غرق اولموش قوجاقان تبریزین دار کوچه‌لری ایله فرقه‌چیلر آخیشاراق، ۵نجی حوزه‌یه تویلاشیرلار.

نتیجه حربی تعلیم اوگرنمه‌گه یاشلاشمش فرقه عضولری صاف‌بولدا. شلق علاقه سینن افاده‌سی اولاراق غرورلا بیرـ بیرلرینی حربی‌سلاملا قارشیلاییرلار ساعت ۵ـ اریمدیر. تبریزین گئنیش ستارخان خیابانی ایله ظفر ماهنیلاری ایله آددیملایان فرقه عضولرینین گوکلرینده‌پروانه

بقیه‌سی ۴نجی صحیفه‌ده

دنیاخبرلری

امنیت شوراسیندا

تهران ـ امنیت شوراسینین اردیبهشت آیینین ۳ ینده‌کی جلسه سینده قراره آلنیمشدر که شورالنین نوبتی جلسه‌سینده یعنی پنجشنبه گونی اردیبهشت آیینین ۵ نده قرا نقو اسپانیاسی مسئله‌سی مطرح اولسون.

آیزنهاوئرین مسافرتی

تهران ـ ژنرال آیزنهاوور بو هفته‌نین عرضینده اوزاق شرقه گله جك

خارجی وزیرلر کنفرانسی

تهران ـ انگلیس مستملکه‌لرینین خارجی وزیرلرینین کنفرانسی اردیبهشت آیینین ۳ ندن لندنده باشلانمشدر.

لندن‌ایله سینگاپور آراسیندا هوا خطی

تهران ـ لندن ایله سینگاپور آراسیندا هوا خطی دائر اولدی.

مملکت خبرلری

تبریزده ایکی اتحادیه‌نین تشکیلی

بوگونلرده «آذربایجان فعله لری و زحمتکشلری» اتحادیه لرینین مرکزی شوراسی طرفیندن تبریزده هم معمارلار و همده مقنی لر ایچون ایکی اتحادیه تشکیل ایدیلمیشدر.

همکارلار اتفاقی نین شعبه‌لری

بو سون زماندا آذربایجانین مهم شهرلرینده، او جمله‌دن زنجان، ارومیه، میانه، ماندآب، اردبیل، مراغه و مرندده «آذربایجان فعله‌لری و زحمتکشلری» اتحادیه سی یعنی «همکارلار اتفاقی» تشکیل تاپمیشدر

تبریز کارخانه لرینده (سوادلانماق) ایچون قورس آچیلمشدر

تبریزده‌کی (ممتاز)، (توکلی) کبریت، (خسروی) گون و (کلکته چی) ایپلیك کارخانه لرینده سوادسیزلیغی اورتادان آپارماق ایچون (سوادلانماق) قورسلاری آچیلمشدر بو قورسلاردا بشیوز نفردن آرتیق آدام تحصیل ایتمکده‌در.

فرقه‌میز عضولرینین حربی تعلیماتی

۲ر۲ر۲۵ ده دوشنبه گونی، گون اورتادان سونرا ساعت ۲ دن ۴ ده قدر بیرنجی حوزه عضولریندن ۳۵۰ نفر، ساعت ٤ دن ٦ یه قدر ایکنجی حوزه‌دن ۳۳۲ نفر و پشمینه کارخانه‌سی ایشچیلریندن ۱۵۰ نفر ملی میداندا سلاحلی حربی تعلیم‌لر گیچیرمیشلر. تعلیم‌دن سونرا ساعت ۴ ده ۳۵۰ نفر برنجی حوزه عضو لرینین اشتراکیله بیر متینغ تشکیل اولونوب عالی حربی شوراسینین عضوی آقای عادلیان و شهر قومیته سینین تشکیلات شعبه سی مدیری

بقیه‌سی ۴نجی صحیفه‌ده

فیلیه تون

مختصر و مفید

بیر نطق !

آقایان حاضرون ! یعنی خانملار و آقالار !

آقایان اشخاصیکه بو جلسه ده اشتراك ایدیرلر ، البته اونلار یازماق دانشماق ، نطق ایراد بویورماق ، یا اینکه بیر صحبتی ویا فلانی ایلمك فکرینده اولسالار بیر نکته‌نی نظره آلماق موجب اولور ، او دا عبارت اولسین بوندان که ، مثل اینکه بیر جامعه‌نین مقابلنده بیر مسئله مورد بحث اولسا ، نه حاجت واردر .

« ولی ! از آنجائیکه » آقایان مسبوقدرلر و اوزلری التفات ایدیب بویورمشلار ویا بویورورلار .

« محض به‌خاطر ابن » بیزیم ایله هاموموزین وظیفه‌مز بوندان عبارتدر . یوخسا هر بیر اقداماتی که خیریه اولا ویا غیر خیریه اولا بونین بیز اوقدرده ، نیجه که بیلیرسوز هر بیر انسانین ، ملتین ویا قومین مدنیت مقیاسی بیر اندازه معلوم‌ایله اولچمك اولور . چونکه بشریتین انکشافی بو گونکی درجه‌یه یتشماق دوغرودان درغرویا « وابسته‌به آن است که ، خود همان ملت ویا قوم » بیر ایش گورسونکه بو ایش نتیجه که « عربلر » دییوبلر ، رفته رفته قشو قلمدان شد .

واقعا ایله بئله درکه وار . چونکه بیز اوزیمز همیشه بو باره ده ، دیمیشوق ، دیورمشوق ویا دیه جاقمیشوق ، بلکه‌ده ایله دیمه‌لی ایمشوق او ۴۰ قولدی « قول تورلطر « اقطر العظامه کیف فشرها » ایله ایشین حقیقتی بئله‌درکه ، بنده سیزه عرض ایدیرم « بی‌شوخی » دی‌بیرم ، یوخسا سیز ایله خیال ایله‌مین که ، منیم بیر « تقاضائی » وغیره واریمدر بو بیر مثلدر ، دیرلرکه بیر بالاجا بوبی وار ، قیرمزی دونی وار . قوی بورادان بیر حاشیه چیخوم . منیم ایام سابقده بیر نفر رفیق ، دوست ، نیجه دیبه‌لر « آشنائی » واریمیدی ، او دیه ردی که : تاری هر یرده بولی بیر اوره‌گی « سخته » یوب .

معرفت مقنده‌دی ، چون کاسب بدبخته وبرب ایندی حقیقتا ایله بئله‌در . آخی سیز بیرجه ملاحظه بویورون ، انسان که وار بیر نوع انساندر نه اینکه سیز ایله خیال ایده سیز که ، من عادی انسانی نظرده توتورام ، خیر بئله دگل . یوخسا بعضی اشخاص ایله خیال ایدیر که « شب عید است یار از من چقندر پخته میخواهد »

اولا بیلسین بیز ایله چغندرباره سنده صحبت ایله یاخ . اما « محض به خاطر آقایان حاضرون بنده نمی خواهم اسباب زحمات آقایان باشم ولو اینکه خارج از موضوع هم شده باشد ، باید گفت « دوغرودان‌دا بیز ایله همیشه دیمیشوق و گنده دییروخ . عرضیمی بوراده تمام ایدوب خواهش ایدیرم بنده‌نی باغشلایاسیز . « زیاده قابل عرض مطلبی ندارم »

خطاط

شاعرلر مجلسی

شهریور حادثه‌سیندن‌سونرا آذربایجاندا بیر چوخ گورکملی شاعرلر میدانه چیخدی . ارتجاع اصول اداره‌سی هیچ بیر صنعت ، بدایع و استعدادا قیمت وبرمه‌دیگی کیمی ، او دوره ده شاعر و یازیچیلاریمزدا نظرده یوق ایدیلر . لاکن شهریور حادثه‌سیندن سونرا میدانه چیخمیش بیر چوخ استعدادلی شاعرلر و یازیچی لار اوز قلملری ایله آزادلیق حرکاتنین تکاملینه کومك ایتمه‌گه باشلادیلار .

اوشاعرلردن گورکملی‌لری آقای بی‌ریا ، میر مهدی اعتماد ، علی ـ فطرت ، آذراوغلی ، علی توده ، قلی‌خان ، بورجالو ، مدینه خانم ، میلانی ، کورد شاعرلریندن هژار ، ارمنی شاعرلریندن غوقاسیان ، وسائر لری . بو کیمی استعدادلی شاعرلر نه اینکه تبریزده ، حتی آذربایجانین باشقا نقطه‌لرینده ده واردر .

آذربایجانین بو شاعرلری اوز قلملرینی شانلی فرقه میزین غلبه‌سینده دشمنه قارشی سونگو یئرینه ایشلتمیشلر . بیر ملتین مدنیتینین سویه‌سی او اولکه شاعرلری و یازیچیلارینین اثرلری ایله اولچه‌له بیلر .

ملی حکومتیمیز قورولاندان سونرا شاعر و یازیچیلارین سایی گونی ـ گوندن چوخالیب و اوز قلملری ایله خلقه خدمت ایدیرلر .

گیچن ایلدن تشکیل تاپمیش « شاعرلر مجلس » ایندی بویویوب « شاعرلر ویازیچیلار » جمعیتی آدینی آلمشیدر .

شاعرلر مجلسینین محصولی اولان « شاعرلر مجلسی آدلی کتابی‌هر اوخوجی ورقلمیش اولسا اولینجی صحیفه‌سینده آذربایجانین مشهور فلاسیق شاعری فضولینین عکسی‌نی گورور . بو بیویوك استادین عکسی‌نین بو کتابدا اولماسی هیچ ده تصادفی دگل ، چونکی شاعرلریمیز اونون استادلیغیندان آزاستفاده ایتمه میشلر .

کتابین ۱۸ نجی صحیفه‌سینده شاعرلر مجلسینین معلمی و رهبری سه‌ویملی استاد جعفر خندان « مثالین جنوبی آذربایجان شعرینده باشلیقی گورکملی بیر ـ مقاله یازمشدر . بو مقاله‌ده بیر چوخ شاعرلردن مثاللار گتیریلمیشدر . چونکه آذربایجاندا یتیشن شاعرلر و یئنی هوس کارلار اوزلرینین شعرلرینده آزادلیق گونشی اولان بویوك ستالینه یئر وبرمیشلر . فرقه و حکومتیمیزین سعی نتیجه‌سینده آذربایجاندا گونی گوندن قلم صاحبلری چوخالیر .

« شاعرلر ویازیچیلار » جمعیتی طرفیندن تربیه اولموش شاعر و یازیچیلاریمیز فرقه میزین گونده‌لك سیاستی حقنده یاخشی اثرلر یازماقلا خلقمزه بدیعی روح غداری ویره‌جکلر . « شاعرلر ویازیچیلار » جمعیتی نزدینده هر بیر جوان شاعر و یازیچی ایچون اوز معلوماتینی آرتیرماقدان اوتری گنیش امکان موجود در .

بوجمعیتین داخلینده شاعرلر ، ادبلر ، پیه‌س یازانلار ، مطبوعاتچیلار و تنقیدچیلر شعبه‌سی واردر . جمعیت یاخین گله جکده « شاعرلر مجلسی » کیمی بیر بویوك کتاب نشرایتمگی آرزو ایدیر .

قهرمان زاده

صحیه اصلاحاتی

انکشاف ایتمکده‌در

شهریمیزین نظافتی و خسته‌لیك لری‌ایله مبارزه ایدیلمه‌سی حقینده مقاله یازانلاریمیزدن اولدیقجا تشکر ایدیریك ، لاکن بودا نظرده دوتو لمالیدر که ۴۵ گوندر بلدیه‌نین صحیه شعبه‌سی تشکیل تاپیب ، کچمیش دوره‌نین یادگار قویدیغی چنین‌لیك لره باخمیاراق صحیه شعبه‌سی بو ۴۵ گون عرضینده گوستردیگی فعالیت ، کچمیش دوره‌نین صحیه سینین ایللیك فعالیتینین اللی قاتیندن آرتیق اولماسی محققدر . کچمیش دوره‌نین بیزه میرات بوراخدیغی چنین لیکلردن بیریسی‌ده بودرکه بیر نواقصی آرادان گوتوردیکجه دالیسینجا یوزلرجه نقصانلیقلار قاباغا گلیر (شورا پوش دیوار کیمی ال وورد قدا هامیسی بیقیلیر) سوزسیز که بودا ینه کچمیش حکومتین ـ قویدیغی یادگارلاریندا بیریسی‌در . بو صون گونلرده قاریشیق یاغ قاییران کارخانه لردن بیریسی کشف اولونوب ایشی محکمه‌یه وبریلدی . قالانلاری ایسه تعقیب اولونور ، یئمك و ایچمك یرلرینده نظافت و ایشله‌ین‌لره آغ اونلوك گیدیرمك مسئله‌لری تخمینا حیاته تطبیق اولونوب . بعضی حماملاردا (خزینه‌لری) گوتورمك ایچون دستور وبریلیب‌در ، دراخانه لری اصلاح ایلمك ایچون بلدیه‌نین اوزیئین نمونه وی بیردواخانه آچما سی حقینده صحیه شعبه‌سینین وبردگی پیشنهادی بلدیه هیئت ریاستی و ایله‌ده بلدیه انجمنی نظردن کچریب تصویب ایتمیشلردر . خلقمیزین ایچینده ساغلاملیق مسئله‌لرینی انکشاف و عمومیلشدیرمك ایچون صحیه قولوبی آدیندا بیر قولوب آچیلماسی‌دا نظره آلینیب در .

بوقاریدا گوستریلن موضوع لری ده‌گیل که تك صحیه شعبه‌سی بلکه بلدیه‌نین هیئت ریاستی وایله‌ده انجمنی‌نین مساعدت و فعالت لری سایه‌سینده عمله گلیب و گلمك‌ده‌در بونلا برابر ملی حکومتیمیزین گوستریشیله خلقمیزین بو خصوصدا دا عموما نظرلرینی بوقاریداکی موضوع لره جلب ایلمك ایله چنین لریمیزده ده یاردیم و مساعدت گوسترمه‌لرینه امید ایدیریك .

بونودا قید ایتمه‌لییك که حکومتمیز ملی حکومت اولدیغی ایچون خلقمیز ده ملی اداره‌لرین وبردیگی دستور لاری حیاته تطبیق ایلمه‌لرینی اوز لرینه نسبت ملی بیر وظیفه حساب ایتمه‌لیدرلر و بونلاده بیزیم چوخ بیر تیز زماندا تدنی و گیریده قالان ایشلریمیز اصلاح اولونار .

دکتر مسعود یوسف زاده

غفار هریسچی (کندلی)

خلقیمز اوز مختاریتنی حفظ ایده‌جکدر !

قارا بولوتلار چکیلدی وهوا ایشیقلاندی سعادت اولدوزی وطن مزی اون دورت گیجه‌لیك آی کیمی ایشیقلاتماقا باشلادی ، توز دوتموش وغبار باسمیش اولکه‌میز ایندی چیچکلنیر ، هر زاد هرشئی دیه‌سن اوزلرینه زینت وورورلار ، مبارزه میز آخر مثبت نتیجه‌یه چاتوب ایندی دوغما وطنمیزده جنایتکار ـ لاردان اثر قالمایوب در لیکن ینه مبارزه میزین ادامه‌سی اولاجاق ، اولکه میزین سرحدلری تسخیر اولماز سنگرلره چوریلیب و فدائی قارداشلاریمیز سلاحه‌ساریلیب پاسدارلق و وطن مدافعه‌سیندن اوتری سنگرلر ینده گیجه گوندوز حاضر درار حتی خیردا وسن‌لری آز کندلیلر اوز سلاحلارینی زراعت ایشلرینه مشغول اولاندا دا اوز یانلاریندان اوزاق قویمورلار ، بیله‌اولمالیدر : گرکده بیله اولسین بیزه ، تجمع لرین و مختار ـ یتمیزین دشمن‌لری نین فیریلداقلاری وبالانچی سوزلری وعده وعیدلری هیچ بیر وقت آلداتمایوب و آلدادا بیلمز ، بو بیر حقیقتدرکه ارتجاع قازله پرورش تاپوب . آرتیق او قاغ توکك ایستیور و گوز یاشی طلب ایدیر ، لیکن بو دفعه او گوز یاشی عوضینه اگر لازم گلیرسه بیزیم تفنگلریمیزین سونگی لرینه راست گه‌جك . قوی بیزیم اولکه میزن ساکت دریاسینی موجه گتیره‌نلر ایشیدوب و بیلسینلرکه بو طوفانین و بوطلاطمین اونلارا زیاندان باشقا منفعتی اولمایوب و اولوب قالان آبرولرینی اوز اللری ایله آپاراجاقلار . دولتمیز بو آز مدتده چوخ چتین لیك لردن وامتحانلاردان چیخوبدر ، خیردا اوشاقلارین و دول عورتلرین ناله‌سیندن لذت آپارانلار بیلسینلرکه بیز قانا قان و یومورو قا یومورق ایله جواب ویره‌جیك الی بوش یومورق گوجی ایله امنیه‌لری آذربایجاندان قوغان کندلیلری و زحمتکشلری بو تحول دن سونرا دیز چوکمگه وادار ایده‌ن ترپاـ کیلارا بیر گورورلیك ، آخر ایندی بیزیم اولکه میزده تریاك یوخدر سزون الیده اولانی واقورعوضینه ایندی خلقمیز الینه سلاح آلوبدر آرتیق بیز آلدیقمیز آزادلیقدان ال گوتورمه وبو دوتدوقمیز یولدان قایتمایاجاغیق (یا آزاد یاشاماق یا افتخار ایله اولمك) !

قوی بو حقیقتدن گلن سس ، بو بش ملیونلیق خلقین اوره گیندن قالخان نعره ، بوتون دنیانین قولاغینا یتیشسین ، هامو آنلاسینلار که آسیانین بیر گوشه‌سینده آزادلیق آلان ۵ ملیونین تصمیمی بودر

۱۹ و ۲۰ نجی عصرلرده تبریزده ادبیات

ـ۷ـ

۲۰ ـ نجی عصرده جنوبی آذربایجاندا ، خصوصا تبریزده ادبیات یئنی بیر مرحله‌یه داخل اولور . هامویا معلوم درکه ، ۱۹۰۵ ـ نجی ایل روس انقلابنین تاثیریله بویخدان اویانان شرق خلقلری اوز ملی آزادلقلاری اوغروندا جدی مبارزه‌یه قالخشدیلار . ستارخانین رهبرلیگی آلتندا تبریزده باش وبرمش اولان انقلاب دورین سیاسی وضعیتنی معین ایدیردی . له‌نین یولداش بو حرکاته بویوك قیمت ویرمشدی .

ستارخان حرکاتندان الهام آلاراق یازان شاعرلر تماملیه یئنی احوال روحیه‌یه مالك ایدیلر . بوشاعرلر سیراسندا میر عبدالحسین خازن (۱۲۹۰ ـ ۱۳۳۶ قمری) اولدقجا مهم رول اوینایردی . او ، مطبوعاتدا یازدیغی رسمی وغیررسمی شعرلری ایله مشروطه حرکاتینی ترنم ایدیردی . اونلر اقتصادی حیاتنین آغیرلقندان ، ایرانین چتین وضعیتنده شعرلر یازان و « باغلانان زنجیر یداده یازق ایرانیلار » دیه‌ن شاعر انقلابین غلبه‌سندن روحلاناراق بئله دییردی :

جهاندا شکرالله ظلم استبداد
قورتولدی ،
قیود ظالمدن مظلوم اولوب آزاد
قورتولدی .

هله یارادیجیلیغی دریندن تحلیل ایدیلمه‌مین بو تبریزلی شاعرین انقلابی شعرلری دقته شایاندر . او ، انقلاب اوغروندا توکولن قانلارین هدر گیتمه‌دیگینی قید ایده‌رك اونلارین نتیجه‌سنده مملکتین آزاد اولاجاغنا قائل ایدی :

اولدی اولوان خاك ایران خون مظلومانیله ،
عاقبت ویرانه مزآباد اولور بوقان‌ایله .

ستارخان حرکاتی دوورینده‌بو شاعرلری مطبوعات اطرافندا توپلایان خصوصی بیر نشریاتین یارانماسی‌دا تبریز ادبیاتی افقلرینده پارلایان اولدوزلارین گورونمگنه سبب اولور . بو مطبوعات آنا دیلینده چیخان « آذربایجان » مجله‌سی ایدی . « وطن یولونداه غزته‌سینین ۸ (۳۶۲) نجی نمره‌سندن « ایران آذربایجانینین ملا نصرالدینی » سرلوحه‌سیله یازدیغمز مقاله‌ده همین مجله‌دن بحث ائتدیگمزدن بورادا تکراره لزوم گورمه‌دیك . ۱۹۰۶ ـ نجی ایلین دیقابر یندن ۱۹۰۷ ـ نجی ایلین سنتیابرینه قدر دوام ایده‌ن و ۲۱ نمره نشر ایدیلن « آذربایجان » مجله‌سی تبریزده « ملانصرالدین » جریانینی دوام ایتدیرمش و اوز اطرافندا قدرتلی شاعرلر توپلامشدی . سونرالار مه بللی اولدیغی کیمی علی‌قلی صفروف ، خازن ، صراف کیمی شاعرلر بو مجله ده اوز شعرلرینی امضاسز چاپ ایتدیریرمشلر . صراف « بیرچتین خواهش » سرلوحه‌سیله نشراولونمش شعری خلقی اتفاقه دعوت ایدیردی

(میر فاضل)

همیشه‌لیك یاشا آذربایجان

اداره دن چیخدیغیم زمان منه بیر مسرت ال ویردی چونکه ایل لر ایله حسرتین چکدیگیمز آزادلیغین میوه سینی گوزیمین اؤنینده گوردیم : تازه تشکیل تاپمیش خلق قوشونوموزون عسگرلریندن بیر دسته یاللارلاری تازه ، ئوزلری تمیز ، اللرینده تازه سیستیم اوتوماتیك سلاحلاری ، ئوزلرینده‌موزیك‌اندی آذربایجانین ملی ماهنی‌سینی اوخ.یا اوخویا محکم قدم‌لرایله حربی‌تعلیم لر ایچون گیدیر ایدیلر ، ئوز قلبیمده ، پهلوی دوره سینده کی نظام وظیفه ایله ، بو بیزیم ملی قوشونون اورتاسینداکی فرق‌لری مقایسه‌یه باشلادیم و کیچن دوره‌نین کابوسلی و قارانلیق حاللاری سینمافیلمی کیمی گوزومین‌ئؤنوزدن بیر ـ بیر گیچیردیلر . مثلا سابق مرتجع دوره‌سینده‌کی نظام‌وظیفه‌نی نه‌دن ئوتری ایجاد ایتمشدیلر؟ یالنیز ئوز تختلرینی ، تاجلارینی صندللرینی و ثروتلرینی محافظه ایتمکدن ئوتری وجوده گتیریلمش بیر خصوصی نظام ایدی اونلارین نظرینده ملت و مملکت بیر قوری سوزدن عبارت ایدی، بونون‌ایچون نظامی‌لرین هر بیرفردینین اونلارین یانیندا هیچ بیر اهمیتی قید قیمتی یوخ ایدی . او منحوس دوره ده نظامی‌لره گرك همیشه اوز و اللی‌لارین ایولرینده خرجلیقلاری گوندریله‌یدی . واو خرجلیقده‌وکیل باشیلرینین و افسرلرینین جیب‌خرجی اولایدی . تا که‌سبب سیزیره‌اشکنجه‌دن ، کوتك‌دن و سایر بدنی اذیت‌لردن آسوده قالیدیلر . اودوره‌نین نظامی‌لری آتا باجیسی‌ایله وداع‌لشن زمان بیر مقدار ساپ ، ایگنه و بیر اونون باغلیسدن ایچینه قویماسی دا اونود مازدیلار یاللارلارینی ، یاشماقلارینی بی چاره سربازلوزی پینه‌لردی . بیر آدامین گیدی‌نظامیه طرفنه دوشه‌یدی گوره‌ردی که بی چاره‌جوان سربازلاردیانچی سوروولری کیمی ، دیوارلار دبینده دوزولوب کیمی سی ئوز پالتارینی یامایر ، کیمی‌سی دوستاق آدام‌لار کیمی ئوز بیتارینی قیرماغا مشغولدور . آلار ایله حمام اوزی گورمزایدیلر ، نظامیه‌نی بیت و مکروب چولقامیشدی . نظامیه‌ده چوخ بیس ناخوش لیك لرده وار ایدی . نه قدر چ انلار آتا باجی سنین اوزینه حسرت قالاراق تیفوس دن جان ویردیلر .

هیچ یادیمدان چیخماسی‌دگلدور بیر گون تیفوس دوتموش بیربیچاره سربازی ، نظامیه‌نین مریضخانه سینه گتیره شدیلر ، مرضی خطرلی‌اولدیغیندان کشیك‌وکیل باشیسی گیجه ساعت (۹) ایدی نظامه‌نین دوقتوری ایچون تلفون ایله فوری تشریف گتیرمه‌لرینین واجب اولدیغنی بیلدیردیلر ۱۵ دقیقه‌دن سونرا جناب دوقتورتشریف گتیردیکده ماشینیدان دوشمه‌مش ، وکیل باشینی ایسته‌دی، او بی چاره‌ده گلیب راپورت‌ویردی « جناب سروان بیر نفر نظامی‌میز تیفوس‌دن ئولوم حالیندادر » دیدی. اوآجی وضعیت هیچ ادمدان‌چیخماز جناب سروان جواب‌عوضینه، وکیل باشینین قولاغنین دیبینه ایله‌بیرسیلله قوندردی که ، بی چاره آغاج یارپاغی کیمی بره سریلدی : « آی پدر سوخته ، آی زن .... آی فلان ، فلان‌شده » دیبه ، بیرمیدان لوتنین حیا ایدیب آغزینا گتیرمه‌یگی یامانلار بو ارتجاع تربیه‌سی آلمش‌او ادبسیزدوقتورین آغزیندان (وولقان) داغینین (لاوی) کیمی خارج اولماغا باشلادی بو حیاسیز فحش‌لر و سوگوشلرین هاموسی دا (شیرین !)فارسی دیلینده سویله‌نیلیردی . اوندان سونرا اوکیل باشی‌نین ۲۴ ساعت حبس اولونماسینا امر ویردی . ودیدی که : « بو پدرسك منه تمام (۵۰۰) تومن‌ضرر ووردی قوناغیدم منی تلفونلا ایله فوری‌چاغیردی که ، تهران دان مفتش گل گلدیگینی یقین ایلدیم ، بی شرفلر من نیچه دفعه‌لر سیزه تاپشیرمامیشام می ؟ گیجه بیر خسته سرباز گتیرمه‌سه‌لر ، اونا فلان داوالاردان ویره‌سیز ، اگر ئولور ایسه‌آپارین آمبارا آتین ، سحرده قویلایین ؟ »

اما ایندی ایسه بیزیم جوان‌ملی حکومتمزین یارانمش اولدیغی خلق قوشونلارینین سوگیلی افسرلری ایله اصلا‌زسربازلارینین یاشایش‌جهتیندن هیچ بیر ذره ده بیر بیرلری ایله ، تفاوت‌لری یوخدور . هاموسینین هر بیر شیئی ، ییه‌جگی و گیه‌جکی مساوی‌دور ، اشگنجه وسویقونچی‌لیق یوخدور واولادا بیلمز چونکه بو قوشون ملت ایچوندور بو خلق قوشونودور بو قوشون، ئوز وطنینی ئوز آتا باجیسنین ناموسینی حفظ ایتمك ایچون یارانیلمش بیر قوشون دور .

اگر او منحوس ارتجاع و استبدادین الیندن ئوزومزی خلاص ایتمه‌سه‌یدیك یوز ایل بوندان سونرا یاقیدرده مدنی و معاصر ترقیلردن بیربسینی‌ده گورمزایدیك، نه طیاره‌چی ، تانقچی ، توپچی ، مهندس و یاامیر بولارینده فاشیست اوزی گورمز ایدیك .

ایندی ایسه جوان ملی دولتمیز بو آز مدتده آذربایجان ملتینین ترقی‌سی و اکشافی ایچون ایله‌بیر حاضرلیق آپارمیشدر که ، چوخ یاخین زماندا ، بوتون ملتمیزی تیخنکی اصول لارلا تربیه و تعلیم نتیجه سینده ان متمدن و مترقی ملتلرین سیراسینا یتیرمه‌جکدر

بونون ایچون اصلان‌عسکرلریمزین سویلدیکلری آذربایجان ماهنی‌سنی تکرار ایدیب دیریك: « همیشه‌لیك یاشا آذربایجان »

میانه حوزه لرینین فدائیلره ویردیکلری هدیه‌لر

نصیر قصابی	۲۰ ریال
رحیم افتخاری	۲۰ »
علی افتخاری	۲۰ »
نعمت‌باقرزاده	۱۰ »
تقی‌محمدپور	۱۰ »
علی منظوری	۱۰ »
علی‌حسن مقیمی	۱۰ »
عبدالله‌افتخاری	۱۰ »
عبدالله‌عتبه‌ئی	۱۰ »
محمدعلی‌مهدوی	۱۵ »
علی‌اکبر مهدوی	۳۰ »
رحمت‌الله شیجاری	۱۰ »
خلیل ملکی	۵ »
سرچمی	۵ »
غفورمیرزائی	۱۰ »
مجیدعسگر بندلو	۱۰ »
علی کریمخانی	۵ »
داداش‌علی‌خانی	۱۰ »
محمود قوطاسلو	۵ »
محمد ملکی	۵ »
قربان شایخی	۲۰ »
یوسف سرچمی	۱۰ »
سبحان‌حاتمی	۳۰ »
علی سعیداو	۲۰ »
جلیل جباری	۲۰ »
جبار جبری	۱۰ »
نجفقلی صلواتی	۱۰ »
صادق مشایخی	۱۰ »
قنبر قوطاسلو	۲۰ »
محمد صلواتی	۵ »

اعلان

بو وسیله ایله (شرکت تعاونی مصرف کارمندان گمرك آذربایجان) شرکتنین سهم صاحبلرینین هاموسینا اعلان اولونور که ، بو ۱۳۲۵نجی ایلین خرداد آئنین اولینده ساعت ۱۲ تمام گون اورتا وقتی شرکتنین عمومی یغینجاغی واغزال گومروکی بناسینده تشکیل تاپاجاقدر وجلسه نین دستوری آشاغیداکی قرار ایله اولاجاقدر :

۱ـ ۱۳۲۴نجی ایلین بیلانی‌نین تصویبی ویبر ایلالیك منفعتین تقسیم اولونماسی‌نین اجازه‌سی

۲ـ شرکتین قالماسی یا پوزولماسی

۳ـ شرکت قالدیغی‌صورتده اونی اداره ایده‌ن هیئتین وعوضی‌عضولر، مفتش‌لر و عوضی مفتش لرین انتخاب اولونملاری و پوزولدیغی حالدا شرکتین حسابلارینی تصفیه ایده‌ن هیئتین سئچیلماسی

۴ـ اداره‌ایده‌ن‌هیئتین ومفتشلرین‌رایورتلارینین‌اوخونیلماسی وشرح ویریلمه‌سی. بونا گوره تمام سهم صاحبلرینه اعلام اولونور که تعیین اولونان وقتده ئوزلری یا وکیل‌لاری او جلسه‌ده حاضر اولمالیدرلار.و وکیل‌لر گرك یغینجاقدان اوچ گون‌قاباقجا شرکت دفترینه کتبا معرفلیك‌اولسونلار.

ش۴۸ — شرکت‌تعاونین هیئت مدیره‌سی

حکایه — یگلر حائیلی

حیاتدا منیم نصیبیم ...

۱۸

آغ برچکلر ، ئوزلرینی دیدیب ساچلارینی یولماغا ، آغ ساققاللار ایسه باشلارینا و دزلرینه وورماغا باشلادیلار فریاد و فغان سسی گوگلره اوجالدی، کندین عورت و گلینلاری نیچه دفعه رعنانی آییلتدیلارسا ، او ، تکرارا ئوزه چکیب بیهوش اولوردی . بو قدر دییه بیلمرم که نه‌قدر داش قلبلی بیروجود اولسایدی ، اوره‌گی اونون آه و ناله سیندن یوموشالیب موما دوته‌ردی . صحبتی چوق اوزاتماماق ایچون آنجاق بونی ذکر ایدیرم که ، شیون ـ قیامت سسی ، صباح گونیندن ایکی ساعت گیده‌نه قدر آراسی کسیلمه‌دن دوام ایتدی .

اوره‌ك یاندیران بو نوحه‌لر ، بو چیغیرتیلار، گوی اوزه‌ریله اوچوب گیدن قوشلاری بیله آغلادیردی دیسم خطا و مبالغه دانیشمادیغیمی گمان ایدیرم .

خلاصه او گیجه‌نین سحری ، گون اورتا زمانی ایدی که جمالین میتی یوولدی و کفنه دوتولوب تابوته قویولدی . دفن مراسمی ایچون امیرسته نه یوللانارکن ، رعنا خانم جنازه‌نین آرقاسینجا چیغیریر، ئوزینی دویور و خفقدن نفسی دوتولا ـ دوتولا بوسوزلری دییوردی : آه .. جمال! هارا گیدیرسن ؟ ریحانی کیمه تاپشیریرسان ، کیمه خاطرجمع اولورسان، باخ سنه دیسرم، من ، اونی ساخلاماغی ، اونون نازینی چکمگی باجارماجاغام ، الله خاطرینه قاییت گل اوشاغیوا ئوزون صاحب اول .

جمال ! سنه یالواریرام ، یاخاریرام ، اگر سوزیمی اشیتمیه‌جن ، گیری دونمیه‌سن ، والله عزیز بالاری تك قویوب داینجا گلجگم داها اوندا منی ملامت ایتمکه حقین اولمیاجاقدر دیردی . خلاصه، جمالین دفنیندن بو گونه قدر ، اونون ئولوم خبرینی ریحانه هیچ کس بیلدیرمه‌ییور. بیچاره اوشاق هله‌ده بیله گمان ایدیر که آتاسی شهرده‌در ، اونا گوره ده همیشه جمالین یولونی گوزلیر ، و کنداوردان گلن آداملاری دا ، شهردن گلن ظن ایدیب اوندان جوربه‌جور سوروشماغا باشلار، رعنا خانیما گلدیکده ایسه اونون اشی پیشه‌سی بو گونه‌ادر ، گیجه‌لرده آغلاماق، گوندوزلرده آغلاماقدر . بعضی دانیشیغینی دوشونمیه‌ن آداملار دییردیلر که ، آغلاییب ـ آغلاییب آخر یوره‌لوب سوساجاقلار . اما اونلار سهو ایدیرمیشلر چونکی بوندا نه یورولماق و نه‌ده سوسماق علامتلری واردور .

حتی او خلق دشمنلریندن ، تبریزده ، صحرائی محکمه طرفیندن اعدام اولوندوقلارینی اشیتدی ایسه‌ده یینه‌ده احوال روحیه سینده بیر دگیشیکلیك عمله گلمدی . دفعه‌لر ایله کند‌ین آغ ساققال و آغ بیرچکلری ، تسلی ودلدارلیق‌ویرمك ایچون اونون یانینا گیدیب ، جوربه‌جور مصلحت آمیزسوزلر و مثلر و امثلری ذکر ایدیب ، وسیله‌یشلرسه ده بو صحبتلر اصلا و ابدا ، اونا ذره‌ده تاثیر ایتمه‌میش، بلکه قلبینه دولموش غم وغصه‌لری، طلاطمه گلمیش دریانین دالغالاری کیمی ، دهاچه گتیرمشدیر . او وجهه گوزلرینین یاشینی سیل تك آخیدا آخیدا اونلارین جوابیندا بو سوزلری دیمیشدر : مهربان آتالاریم ! قارداشلاریم! عزیز آنالاریم و باجیلاریم ! خواهش ایدیرم که منه مانع اولماسین چونکه اختیار ئوز الیمده دگل منی بو ایشه مجبورایدن واردر . منیم آغلاماقدان سوای آیری بیرچاره‌م ، غیری بیر علاجیم یوخدر، یالواریرام سیزه ، رحم ایدین منی ملامت ایتمه‌یین ، سیز بوله ملامت آمیز سوزلرایله منیم هم روحیمی اینجیدیب هم ده اوره‌گیمی داغدار ایدیرسینیز دوغرودور سیزین مقصدینیز منیم قیمین یانار اودونا سو سه‌پك ، اونون آلووینی خاموش ایتمکدیر، لکن بونی‌بیلین که منیم اوره‌گیمین جوشغون دردینی سیزین نصیحت آمیز سوزلرینیز یوخ ، فقط گوز یاشلاریم تسکین ایده بیلر ،

چونکه ازل گونده ، من ، خالق اولوزرکن منیم سرنوشتیمده یالنیز ایکی‌شئی یازیلمیشدر . اونلاردان بیریسی « حسرت اوده‌ندا یانماق » ایکنجیسی ایسه « ریندیقجه دردلی ـ دردلی آغلاماقدور » ایندی آنلادینیزمی ؟ دوشونمه دینیز ایسه بیرده دییوم « حیاتدا منیم نصیبیم ، فقط ایکی شیدن عبارتدر : برنجی گوز یاشیمدر ، ایکنجی ایسه حسرتدر » .

دوام

حربی تعلیمی دریندن اوگرنمك

غالب گلمك دیمكدر

اول صفحه‌دن بقیه

تك چئرپینان پاك قلبلری بازوهرینین اویناق شعاعلرینین مشاقبله بنی دیلك و آرزولارلا چیچه‌کلنیر

هامونین قلبی دیروورور.

هامونین قیبینده یگانه‌مقدس بیر دویغو چیچه‌کلنیر.

چیچه‌کله‌ن بومقدس دویغو ئولمز ایده‌آل وطن و آزادلیق دویغوسیدیر !

بیزی یاشادان ، حیاته باغلایان بو دویغولار اولموشدور مختاریتمزین قورولماسیله‌وطنمزده چیچه‌کلنن یئنی‌حیات عشقیله تنفس ایدن خلقیمیز بوتون شانلی تاریخی‌بویو وطنیمزین یاد الی اله‌کچیلارین‌دن یاغیدان محافظه ایدلمه‌سی شرف بیلمیشلر.

محض بونا گوره‌دور که اولو بابالاریمزین شانلی عنعنه‌لرینه صادق قالمیش فرقه چیلریمز ، مقدس وطنیمزین و ملی مختاریتمزین محافظه و مدافعه ایدیلمه‌سی‌اوغروندا سینه‌لرینی وطنمزه سپر اتمك‌وظیفه‌لرنی شرفله شرینه یتیریرلر .

ساعت ۶ – تمامدر. گنئش‌ملی میدانین‌هرطرفینده‌حربی‌تعلیم گئچیریلمه‌یه باشلاندی .

بیر ، ایکی ، اوچ ، دورت ، صول فرمانلاری ایله سئچیلمیش قوشون حصه‌لرینی آندیران ، فرقه‌چیلر غرورلا . آددیملاییرلار .

یولدان اوته‌نلر ... بی اختیاردایانیر فرقه‌چیلرین گئچدیگی حربی‌تعلیمه دقتله تماشا ایدیرلر .

یولدان ئوته‌نلری ایاندیریرمزملی میدانا باغلایان نه‌دیر ؟ چونکه داماغلاریندا پاك و صاف آذری قانی طلاطم ایدن خلقیمیز ده قهرمانلیق تاریخی چاغریشیندا اشتراك ایتمگی ، سلاحه سارلماغی ئوزلرینه ملی شرف بیلیرلر .

اونلاردا فرقه‌چیلریمزله واحد جبهه‌ده اولماق وطن و خلقیمزین آزادلیغی اوغروندا سینه‌لرینی سپر ایتمگی ، ناموسلی بیر وطنپرور لیك شرفینه نایل اولماغی ئوزلرینه ایده‌آل بیلیرلر .

بونا گوره‌دیر که اونلار ساعتلرجه میدانچانین کنارینده دایانوب فرقه عضولرینین گئچدیگی تعلیملری دقتله ازله‌یرو ئورگه‌نیرلر .

هرگون ملی میداندا گئچیریلن حربی تعلیم ملی بایراما ، بویوك طنطنه‌یه چئوریلیر .

بالنیز حربی میداندا دگیل بوتون کاخانالاردا ، اداره‌لرده ، مکتبلرده ، محله‌لرده بیر سوزله هرعالده یئنه‌بیرایکی ، صول ـ صاغ دیه حربی تعلیم اوگره‌نیلدیگینه تصادف ایدیلیر .

ایندی خلقیمزعمومی ذوقینی خلق قوشونه‌موزدان و حربی تعلیمله مشغول اولان فرقه‌چیلریمزدن آلیر چونکه وطنمزین و آزادلیغمزین کشیگینده‌دورماق ، اودلاریوردونی هرجور تهلکه‌دن قوروماق شرفی‌بیزه نصیب اولموشدور .

فرقه عضولریمزین و خلقیمزین ملی مختاریتمز اولان بوجوشقون‌علاقه‌سی ، وطن و آزادلیغمزا اولان بو محبت آنجاق نجیب و غیور آذربایجان خلقینه خاص اولان گوزل بیرخصوصیتدر .

فرقه عضولریمزین حربی تعلیمه اولان بوعلاقه‌لری خلقمزین قدرت و قوه‌تینین یئنیلمزلیگینی ثبوت ایده‌ن اساس عامللردن بیریدر .

فرقه عضولریمزین بوقوی احساساتی ملی دولتیمزله فرقه‌میز آراسینداکی سارسیلماز وحدتین پارلاق افاده‌سی‌درقوی ، وطنمزه‌خائن گوزلاری ایله باخان دشمنلاریمز بیلسینلر که آذربایجان خلقی قاییمز یاسمنا قازاندیغمز ملی‌مختاریتمیزی‌و آزادلیغمزی محافظه ایتمك ایچون آماده‌دیر .

یاشاسین حربی تعلیمی دریندن اوگرنمکده فداکارلیق نمونه‌لری گوسترن غیور فرقه‌چیلریمز !

صمد صباحی

قادینلار کلوبونین نظامنامه و مرامنامه‌سی

عضولیك شرایطی :

۱ – ۱۶ یاشینا یتشمیش اولان خانملار کلوبا عضو اولابیلر .

۲ – خانملار کلوبونا عضو اولان شخصلر کلوبون نظامنامه‌سینه و مرامنامه‌سینه تابع اولوب و قبول ایدندن‌صونرا عضولیك کارتی کلوبون هیئت عامله‌سی طرفندن ویریلیر .

۳ – هر عضو خانملار کلوبونین جلسه‌لر و کنفرانسلاردادوتولان تصمیم‌لرینه تابع اولمالیدر .

۴ – کنفرانسدا قبول ایدیلن حق عضویتی هر عضوویرملی در .

(هیئت عامله وظایفی)

۵ – کلوب‌هیئت عامله‌سی وظیفه‌داردر هفته‌ده بیردفعه عموم کلوبا عضو اولان خانملاردان جلسه‌تشکیل ویرسین و او جلسه‌نین دانیشقلاری قبلا هیئت عامله طرفندن تعیین اولونور .

۶ – کلوب ایشلرینی اداره ایتمکدن اوتری‌بیر نفر کلوبا مدیر و بیر نفر منشی ، بیر نفر تحویلدار انتخاب اولونار.

۷ – کلوب هیئت‌عامله‌سی موظف‌در کلوب ایشلری گنیشلندیکجه و باشقا شعبه‌لر تشکیل تاپسابوجور شعبه‌لرایچون مدیر و منشی‌عمومی جلسه‌ده انتخاب ایده‌بیلرلر

مرامنامه

۸ – خانملار کلوبی هر یرده‌یرلی شرائطی نظره آلوب‌اوزلری ایچون آشاغیدا یازیلان ایشلری حیاته کچیرملی‌در .

۹ – هر کنده‌ده بیر قرائتخانه و بیر کتابخانه خانملار ایچون تشکیل ویرمك .

۱۰ – بیسواد خانملارین سوادسیزلیقلارینی رفع ایتمك ایچون گنیش تبلغات آپاریب و کلوبدا درس کلاسلاری تشکیل ویرمك .

۱۱ – بیر عده‌دکترلردن دعوت ایدیب یوخسول و فقیرخانملاری مجانی معالجه ایتمك ایچون اقدام ایتمك .

۱۲ – خرافات و موهومات و پیس عادتلرایله مبارزه آپارماق .

۱۳ – خانملار لباس و زندگانلیق‌اصولنده ساده‌لیگه دعوت‌ایتمك و بو ایشی کلوبا عضو اولان خانملار عملی ایتمه‌لی درلر.

۱۴ – اخلاق و عفت مسئله‌لرینه آرتیق اهمیت ویریب بو باره‌ده گنیش تبلغات آپارماق

۱۵ – خانملار ایچریسینده صحیه اصولیله ایودارلیق و اوشاق ساخلاماقی ترویج ایتمك .

۱۶ – دکترلردن و بیلیکلی شخصلردن یوقاریداکی مسئله‌لر ایچون کنفرانس دعوت ایدیب و کلوب عضوی اولوب و اولمیان خانملاریدا بو کنفرانسلارا دعوت ایتمك

۱۷ – قادینلار ایچریسینده ورزش و اسپورت ایشلری ایچون دسته‌لر تشکیل ویرمك .

۱۸ – وطن پرستلیك حسنی خانملار ایچریسینده اویاتماق

۱۹ – یوخسول و فقیر خانملارا کمك و یاردیم دوزلتمك.

۲۰ خاطابیق گلدوزلق و سایر ال ایشلری تعلیم ویرمك‌و کلوبدا بونلار ایچون معرضه‌لر آچماق .

مین تومن هدیه

بارون ساهاکیان آذربایجان ارمنیلرینین خلیفه‌سی فرسیس‌ملیك تانگیان واسطه‌سیله باش وزیرین خدمتینه مین تومن تقدیم ایدیب مصلحت بیلدیگی یئره خرج اولونماسینی خواهش ایتمیشدر.

باش وزیرده دستور ویرمیشدر که ، او پول پرورشگاها ویریلسین .

(فولقلور)

یا خلق ادبیاتی

اول صفحه‌دن بقیه

خلق ادبیاتی هر بیر قومین پارلاق تاریخینین آبده‌سی و اوملتین پایدار اولماسی ایچون ، یئل دن ـ یاغیشدان متاثر اولمایب یوزولمایان قطعی بیر سندی و یا یوزلرجه ایللرین آغیرلیغی و زمانه‌نین کشمکشی قارشی سیندا قوجا‌ داغ کیمی دایانیب دوران چوخ محکم بیر ملیت حصاری در .

طبیعتین دهشتلی و رحمسیز حادثه‌لری و گوبود استیلاچیلارین قانلی پنجه‌لری ، او سندی پوزوب محو ایتمگه و یا او حصاری خراب ایدیب اورتادان قالدیرماغا ، بو گونه قدر عاجز اولوب ، بشرنسل پایدار اولدیقجادا قادر اولا بیلمه‌یه‌جکلر .

اوزون ایللر دن بری ریاکار و یالانچی دیللرله آلدانیب استثمار اولونان و اوزون زنجیرینی یئنی قیریب تارمار ایدن رشادتلی و شرافتلی آذربایجان ملتی ، بوندان‌سونرا همیشه‌لیك آییق اولوب یابانجی شیرین دیله و او واسطه ایله دئییلن آلدادیجی ، حیله و خیانتله دولو اولان بوجورشاق ادبیاته و سوزلره آلدانمایب بیر داها اسارت بویونداروغنی غفلتا ئوز بوینونا گورمه‌یب استثمار اولونماماسی و ئوز ملتینین محافظه‌سی ایچون ، آتا ـ بابالاریمزدان ارث قالان اوج بویوك و جانیمزدان قیمتلی یادگارلارینی حفظ ایتمگه چالیشمالیدر : دیل ـ وطن ـ خلق ادبیاتی .

و عین زمانده همین شیرین (خلق ادبیاتی) بیزیم ایچین گونده‌لیك اجتماعی ، اقتصادی و سیاسی یاشاییشمیزدا حقیقی رهبر و حیات کتابیندا قیزیل یازیلی بیر درس صحیفه‌سیدر .

اونا گوره فولقلوریمیزی احیا ایدیب اونا چوخ بویوك اهمیت ویرمك بیزیم ایچون ملی بیر بورج و وظیفه در ، او ، روحمزین غداسی و دیلیمیزین زینتی در ، آنالاریمیزین سوتیله بویودیگیمیز کیمی اونلارین لای ـ لای‌ایله‌ده ادراك عالمینه قدم قویموشوق . (فولقلور) همان لای ـ لای در سوتیله جسمیمیزه داخل اولوب روح ایله جسدیمیزدن خارج اولار .

رضا آذری

مملکت خبرلری

اول صفحه‌دن بقیه

آقای معززی‌نین ، آزادلیغیمزین حفظی ایچون چوخ هیجانلی چیخیشلاری نتیجه‌سینده : سون نفس و سون نفریمیزه قدر ئولمك وار دونمك یوخدر دیه اوراجا حومه طرفیندن بیر قطعنامه صادر اولاندان سونرا بو متینغ گورولتولی آلقیشلار و شدتلی احساساتیله قورتولموشدور .

تبریزده (قادینلار قولوبی)

۱۳۲۴ نجی ایلین اسفند آیندا شهریمیزده قادینلار قولوبی آچیلمیشدر بو قولوبدا ایشسیز قادینلاردان ۴۰ نفری فدائیلریمیزه هدیه ایدیلن پالتارلاری تیکمگه مشغولدور .

بوندان علاوه بو آیین اولیندن سوادسیزلیغی آرادان آپارماق ایچون قولوبدا قادینلارا مخصوص بیر قورس دا آچیلمیشدر ، هالیکده ۳۵ نفر تحصیل ایتمکده‌در خانملار قولوبونین مسئول مدیره‌سی ربابه خانم دانش و عزت خانم قرمانی همار قوسدا افتخاری اولاراق درس ویرمکده‌دیلر . قولوب داخلینده آیریجا بیر قرائت خانه تاسیس اولونوب اورا لازمی کتابلار و روزنامه‌لرده تهیه ایدیلمیشدر .

بو یاخینلاردا اینجه ال ایشلری ، درزیلیق گلدوزلوق و قانواسایی ایله باشقا نقشه‌لی ایشلر تیکمك ایچون ده بیر دره‌نك آچیلاجاقدر

قولوب اعضاسیندان ۴۶ نفر صحیه وزیرلیگی طرفیندن آچیلان (حکیم کومکچی‌سی) قورسوندا تحصیل ایتمکده‌دیلر . قولوب اعضاسیندن ، بیر (قادین آقتورال هیئتی) و بیرده (موسیقی دره‌نگی) بو یاخینلاردا تشکیل تاپاجاقدر .

حومه‌لرده (هوت پارلور)

آذربایجان ملی رادیو استاسیونونون ویریلیشلرینی ایشیتمك‌ایچون تبریز شهر قومیته‌سینین بوتون حومه‌لرینده (هوت پارلور) (یعنی سس گورلندیرن آلت) نصب اولونوبدور که ، حومه عضولری و محله‌لرین اهالیسی استفاده ایتسونلر . و بوندان تبریزده کی اون حومه‌نین تلفون خطلری ده دایر اولوب قورتارمیشدر

دیوار غزیته‌لرینین سرگیسی

تبریزین شهر قومیته‌سینین تبلغات شعبه‌سی طرفیندن بوتون حومه‌لرده نشر اولونان دیوار غزیته‌لرینین سه شنبه گونی آیین اونونده مسابقه سرگیسی گئچیرمك ایچون اینیدن حاضرلیق آپاریلماقدادر .

آذربایجان مطبعه‌سی